

Електронні комунікації в бібліотечно-інформаційній освіті, науці та практиці

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

05 травня 2022 року

м. Надвірна

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «НАДВІРНЯНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НТУ»
Циклова комісія інформаційної діяльності**

**ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ
В БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНІЙ ОСВІТІ, НАУЦІ ТА ПРАКТИЦІ**

**Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
05 травня 2022 року**

**Надвірна
2022**

УДК 004:[37:02](477)(043)

Е 50

Матеріали подані в авторській редакції

Відповідальні за випуск: Плитус О.С., к.і.н., голова циклової комісії інформаційної діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», Трачук Л. Ф., к.і.н., викладач циклової комісії інформаційної діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».

Рекомендовано до видання методичною радою
ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»,
протокол №6 від 12 травня 2022 р.

Е 50 Електронні комунікації в бібліотечно-інформаційній освіті, науці та практиці : тези доп. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 5 травня 2022 року. – Надвірна : ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», 2022. – 160 с.

Збірник містить тези доповідей результатів актуальних досліджень ролі Інтернету як сучасного провідного каналу комунікації; особливостей застосування електронних комунікацій у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, бібліотечній та архівній справі; проблем викладання дисциплін соціокомунікаційного циклу.

Розрахований на науковців, викладачів і здобувачів закладів вищої та фахової передвищої освіти, фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи, представників органів державної влади та місцевого самоврядування.

УДК 004:[37:02](477)(043)

© ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІНТЕРНЕТ ЯК СУЧАСНИЙ ПРОВІДНИЙ КАНАЛ КОМУНІКАЦІЇ

Ржеуський А. В., Кунанець Н. Е. Роль технології «інформаційні воротарі» у відборі правдивої інформації в умовах інформаційної війни.....	9
Кучер В. В., Палеха Ю. І. Проблеми оригінальності творчих надбань в інтернеті.....	11
Казначеева Л. М. Електронні комунікації як інструмент рішення викликів у сучасній вітчизняній соціокультурній сфері.....	14
Гринчишин Т. М. Методи забезпечення інформаційної безпеки.....	16
Бабенко Ж. В. Шляхи підвищення конкурентоздатності інформаційних установ у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі.....	19
Мовчан Н. А., Казначеева Л. М. Комп'ютерна гра в культурологічному контексті.....	22
Левковець Н. П. Домінанти закону «Про електронні комунікації».....	25
Дзюбак Р. Б. Психологічний вплив електронних комунікацій на особистість.....	27
Лазарук Т. Б., Іроденко Т. Б. Особливості мови інтернет комунікації.....	30
Залізник Н. В. Інформаційний менеджмент як основа діяльності підприємства.....	32
Радишевська О. В. Електронна система документообігу на підприємствах: актуальні проблеми впровадження.....	35
Христенко О. В., Добровольська А. А., Кулик П. С. Роль інформаційних технологій в управлінні сучасними підприємствами.....	37
Трачук Л. Ф. Електронні комунікації та культура скасування.....	40
Романюк О. Т., Плитус О. С. Інформаційні технології в електронних картографічних ресурсах.....	43
Бервінова О. В., Плитус О. С. Аудіовізуальні документи як історичне джерело.....	45

СЕКЦІЯ 2. ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Дякур Ю. В. Соціокультурна комунікація в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування (на прикладні управління культури і туризму Надвірнянської міської ради).....	49
Касінець А. В., Плитус О. С. Електронні комунікації в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування.....	51

СЕКЦІЯ 3. ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ В БІБЛІОТЕЧНІЙ СПРАВІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ, ІНСТРУМЕНТАРІЙ ТА ТОЧКИ РОСТУ

Данилюк Д., Сілкова Г. Методи аналітичного опрацювання документного контенту та їх застосування в роботі інформаційних установ.....	54
Гасуляк С. Р., Веремчук О. В. Електронні інформаційні ресурси бібліотеки ЗВО в системі обслуговування користувачів.....	57
Заблоцька В. В. Канали комунікації книгозбірні в інформаційному просторі.....	60
Мовчан К. М. Веб-сайти бібліотеки – сучасний комунікаційний канал.....	63
Будяненко Н.-Є. В., Мовчан К. М. Бібліотечні сервіси в освітньому просторі.....	64
Бузаші М., Веремчук О. В. Електронні технології формування бібліотечних фондів.....	66
Приходько Н. І. Відеоконтент як засіб популяризації електронної бібліографічної продукції.....	69
Сеняк Я. М. Бібліотеки закладів вищої освіти в епоху інтернет-комунікацій.....	71
Теличко Т. М. Інформаційно-комунікаційні технології бібліотеки як складова активізації освітнього процесу.....	75
Воробель С. І. Регіональний інформаційний портал «Тернопільщина» в системі електронних комунікацій Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки.....	78
Гринішак В. Ю. «Бібліотека, яка не знає стін, крім стін світу».....	82

СЕКЦІЯ 4. ОСВІТА І ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Палеха Ю. І. Гуманізація підготовки фахівців галузі соціальних комунікацій.....	86
Нагорний Р. В., Дребот С. Д. Електронні комунікації в організації внутрішньої системи забезпечення якості освіти ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».....	90
Плитус О. С. Електронні комунікації в організації роботи циклової комісії інформаційної діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»...	93
Скрипник В. С., Ферштей І. Л. Електронні освітні ресурси як основа сучасного освітнього середовища закладу фахової передвищої освіти.....	96
Олійник Г. Я., Остафійчук Т. Д. Освіта і електронні комунікації в сучасному суспільстві.....	98
Бондар В. Д., Шершньова О. В. Асоціативне наповнення понять «бібліотечна справа» та «архівна справа» (на прикладі здобувачів вищої	

освіти за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Національного університету «Острозька академія») в умовах онлайн-навчання.....	100
Білоус С. І., Новосад М. Г. Особливості викладання філософських і культурологічних дисциплін в умовах дистанційного навчання: з досвіду роботи.....	103
Надольська В. В. Система MOODLE як засіб електронної освітньої комунікації.....	106
Мамчук М. Б., Ферштей І. Л. Програмні засоби навчального призначення та мультимедійні технології.....	108
Якуба М. С. Використання електронних комунікацій у екологічній освіті...	111
Шпитко І. В., Мамчук М. Б. Освіта і електронні комунікації в сучасному суспільстві.....	113

СЕКЦІЯ 5. ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ АРХІВІВ

Петрович В. В. Створення та функціонування електронних архівів.....	116
Семенюк Т. П. Впровадження електронних архівів у діяльність архівних підрозділів державних установ, організацій та підприємств.....	119
Грушка Б. М., Семенюк Т. П. Організація роботи архівів у цифровому архівному контенті як об'єктивна вимога часу.....	122
Насадюк І. В., Мамчук М. Б. Електронні ресурси архівів України як засіб розвінчування історичних міфів та спекуляцій в межах гібридної війни 2014–2022 рр.....	124
Смірнова Ю. Ю., Семенюк Т. П. Цифровізація та дигіталізація документів Національного архівного фонду України.....	127
Марчук Я. М., Семенюк Т. П. Архівні служби країн світу в мережі інтернет.....	129

СЕКЦІЯ 6. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН СОЦІОКОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ

Швецова-Водка Г. М., Хевзюк Т. М. Поняття електронного документа.....	132
Сілкова Г. В., Костенко М. С. Формування аналітичної складової фахових компетентностей фахівця з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.....	135
Палагнюк М. М. Сучасні проблеми викладання дисциплін соціогуманітарного циклу в технічних навчальних закладах.....	138
Трофімук-Кирилова Т. М. Використання технології вебквесту під час викладання дисципліни «Ділові комунікації».....	141
Бережняк О. В. Онлайн–тренінг зі «спічрайтингу» як засіб формування інформаційної грамотності користувача.....	145

Головченко М. М. Актуалізація нормативно-правової бази щодо забезпечення захисту інформації у документах під час вивчення дисципліни «Електронні архіви».....	147
Данькевич Ю. В. Місце теоретико-комунікаційних теорій у процесі підготовки студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».....	149
Пристайко Х. І. Електронні освітні ресурси для забезпечення ефективного навчання фахових дисциплін спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Освітні навчальні платформи.....	151
Алфавітний список учасників конференції.....	155

<https://www.pewresearch.org/internet/2013/01/04/section-6-overall-impact-of-technology-on-the-arts/>.

4. Ейблс К. Зліт і падіння інтернет-спільнот. URL: <https://www.artsy.net/article/artsy-editorial-rise-fall-internet-art-communities/amp>.

УДК 316.7:004](477)(043)

Казначесва Л. М.

Рівненський державний

гуманітарний університет, м. Рівне

ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ РІШЕННЯ ВИКЛИКІВ У СУЧАСНІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ

Актуальність теми. Сучасна Україна проживає надскладні часи: не встигли пересічні українці та загалом усі сфери суспільного життя, у тому числі й соціокультурна, оговтатися та адаптуватися до умов карантинних обмежень у зв'язку із COVID-19, як на Україну обрушилася нова неочікувана біда – на нас напала сусідня країна. І усі сили кожного українця, усіх спільнот, усієї України спрямувалися на допомогу країні, підтримку збройних сил України, допомозі тимчасово переселених осіб.

У таких реаліях практично усі раніше актуальні проблеми соціокультурної сфери, питання освіти, культури, мистецтва певний час ніби застигли. Однак, вже за кілька днів та тижнів активно запрацювали усі «фронти»: окрім справжнього – на передовій, культурний, інформаційний, волонтерський та ін. І попри військовий стан та активні військові дії на території України вони ось вже два місяці плідно співпрацюють на майбутнє України, створюючи нові актуальні культурні та інформаційні продукти, моделюючи якісне майбутнє культури України. При цьому ці фронти застосовують досвід цифрових трансформацій та активно використовують величезні можливості сучасних електронних комунікацій, інтернет-комунікацій, діджиталізації – таким широким є понятійний апарат сучасних інтернет-можливостей. Тому актуальним нині є окреслення ролі електронних комунікацій як інструменту рішення викликів у сучасній вітчизняній соціокультурній сфері.

Мета дослідження: окреслити місце електронних комунікацій як інструменту рішення викликів у сучасній вітчизняній соціокультурній сфері.

Основний виклад матеріалу. Після весни 2020 року, коли світ зіткнувся з проблемою коронавірусу, яка суттєво змінила хід звичних подій нашого життя, вітчизняна соціокультурна сфера, розуміючи неминучість змін, почала відшуковувати ресурси для подальшого існування. Тоді збитки, приміром, вітчизняної івент-індустрії через обмеження проведення заходів оф-лайн сягнули щонайменше 50% від річного обороту – близько 1 млрд грн. [2]. І чи не єдиним виходом тоді стало переформатування діяльності у форматі он-лайн. Яскравим прикладом нового цифрового досвіду тодішньої event-сфери стали події: зустрічі, вечірки, свята (навіть весілля), концерти, вистави та виставки на різних он-лайн платформах. До діджиталізації з різною активністю звернулися

вітчизняні та зарубіжні музеї та галереї, театри та концертні зали, фактично усі культурні інститути.

Ключових змін зазнала і освітня сфера: школа, середня та вища ланка освіти також вимушено перейшли у формат он-лайн навчання. Педагоги швидко освоювали новітні комунікаційні технології, водночас збільшилася кількість та якість відкритих безкоштовних та платних он-лайн курсів. Світ змінився. Власне, пандемія змусила зрозуміти усіх, що он-лайн формати сьогодні – це чи не початок нової ери віртуального життя. Це явище у майбутньому, безперечно, ще стане об'єктом численних досліджень науковців багатьох сфер.

Досвід активної діджиталізації, до якої ми адаптувалися та поступово призвичаїлися, стає нам у нагоді й сьогодні – у дні війни. Інституції соціокультурної сфери намагаються відшукати відповіді на важливі питання: як діяти в умовах війни? Як трансформувати події в умовах російської агресії? Як організовувати творчий процес в режимі війни? І часто відповіддю і варіантом вирішень є використання технічних засобів електронної комунікації. Так, Український культурний фонд започаткував серію інформаційних дайджестів «Хроніки культурного фронту», де двічі на тиждень інформує читачів та користувачів сайту про події та акції на підтримку України, пропонує можливості для вітчизняних культурних діячів, окреслює зміни у законодавстві, що стосуються сфери культури у стані війни та ін. [3]. Усі охочі мають можливість отримати дайджести на електронну пошту. Крім того, УКФ започаткував круглі столи та он-лайн-зустрічі для представників сектору культурних та креативних інституцій, де обговорюються питання підтримки і розвитку соціокультурної галузі у часи війни та перспективи становлення після перемоги.

Ще одним прикладом цікавих ініціатив ефективного використання електронних комунікацій у сучасних умовах війни соціокультурними інституціями є кілька проєктів ГО «Музей сучасного мистецтва», їхніх колег та партнерів, пов'язані з сьогоднішніми реаліями. Серед них – проєкт «Мистецтво воєнного стану. Архів» – збір та акумуляція творів сучасних митців, котрі ті розміщують на своїх сторінках у соціальних мережах, своєрідні мистецькі щоденники війни або ж мистецький архів війни; кураторський проєкт «Ukrainian Resilience» – серія віртуальних виставок, присвячених боротьбі за свободу, викладених мовою мистецтва та ін. [1].

У багатьох областях України нині відбуваються серйозні соціальні та культурні зміни, і втілюються такі зміни саме завдяки активним формам роботи у царині електронних комунікацій. Так, Управління культури і туризму Рівненської міської ради ініціювало процес «перейменування вулиць, назви яких пов'язані з історичними та культурними діячами країни-агресора» [4]. Цей процес вже викликав хвилю дискусій та різних думок, і усі вони точаться саме у площині електронних комунікацій. Так, на офіційній сторінці Управління можна долучитися з власними пропозиціями щодо зміни назв вулиць, на приватних сторінках соціальних мереж небайдужих рівнян – як фахівців

(істориків, краєзнавців) та пересічних мешканців – точаться гарячі дискусії щодо доцільності окремих перейменувань та запропонованих варіантів. Тобто, саме електронні сучасні комунікації відкривають можливості для реальних змін сучасного соціокультурного простору, змін у свідомості та реальному житті.

Висновки. Війна, яку розв'язали росіяни 24 лютого 2022 року, ведеться у абсолютно нових умовах. І частиною цієї війни є необмежені можливості електронних комунікацій, які можуть бути та стають інструментом змін, інструментом вирішення багатьох проблем та викликів, у тому числі й у соціокультурній сфері сучасної України.

Список використаних джерел:

1. Громадська організація «Музей сучасного мистецтва». URL: <https://moca.org.ua/proekty/>.
2. Кинута галузь: двохмільярдна івент-індустрія виявилася нікому не потрібною. URL: <https://thepage.ua/ua/exclusive/dvohmilyardnij-ivent-rinok-viyavivsya-nikomu-ne-potribnij>.
3. Український культурний фонд розпочинає вести «Хроніки культурного фронту». URL: <https://ucf.in.ua/news/17-03-2022>.
4. Управління культури і туризму виконавчого комітету Рівненської міської ради. URL: <https://culture-rivne.com.ua/>.

УДК 004.056.5

Гринчишин Т. М.

ВСП «Надвірнянський фаховий
коледж НТУ», м. Надвірна

МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Діяльність із забезпечення інформаційної безпеки здійснюється за допомогою різних способів, засобів і прийомів, які у сукупності й складають методи. Метод передбачає певну послідовність дій на підставі конкретного плану. Методи можуть значно змінюватися і варіюватися в залежності від типу діяльності, в якій вони використовуються, а також сфери застосування.

Важливими методами аналізу стану забезпечення інформаційної безпеки є методи описи і класифікації. Для здійснення ефективного захисту системи управління НБ слід, по-перше, описати, а лише потім класифікувати різні види загроз та небезпек, ризиків та викликів і відповідно сформулювати систему заходів по здійсненню управління ними.

У якості розповсюджених методів аналізу рівня забезпечення інформаційної безпеки використовуються методи дослідження при чинних зв'язків. За допомогою даних методів виявляються причинні зв'язки між загрозами та небезпеками; здійснюється пошук причин, які стали джерелом і спричинили актуалізацію тих чи інших чинників небезпеки, а також розробляються заходи по їх нейтралізації. У числі даних методів причинних зв'язків можна назвати наступні: метод схожості, метод розбіжності, метод